

Příloha protokolů SZS č.

Vysoká škola: JU v Č. Budějovicích

Pedagogická fakulta

Katedra: geografie

Datum odevzdání posudku: 13.5.2016

Jméno: Pavla Ťuková

Obor: GEVES

Oponent bakalářské práce:

doc. RNDr. Jan Kubeš, CSc.

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Název práce: Úmrtnost obyvatelstva České republiky

Kritéria hodnocení práce (označte vždy právě jednu z možností; A – výborně, B – velmi dobře, C – dobře, N – nevyhověl):

1. Struktura práce

(rozsah, logická návaznost, vnitřní vyváženost)

A	B	C	N
---	---	---	---

Uspořádání kapitol práce je vyhovující – logické, přiměřené, hierarchizované.

2. Metodologická a metodická stránka práce

(stanovení hypotéz a cílů práce a užití metod)

A	B	C	N
---	---	---	---

Nesouhlasím s cílem práce uvedeným na str. 7 – „cílem bakalářské práce je z poskytnutých zdrojů vymezit metody a techniky týkající se úmrtnosti“. Vzhledem k názvu práce jste měla analyzovat úmrtnost obyvatelstva České republiky - celkově a podle územních jednotek. Co je na tomto cíli tak složitého?

Hypotéza 3 – „V příčinách úmrtnosti se projevuje nejvíce oběhová soustava a novotvary. V 90. letech docházelo k úbytku těchto příčin (Koschin a kol. 1998). Lze předpokládat, že podíl těchto příčin bude mít klesající tendenci z důvodu lepších životních podmínek a lékařské péče.“ – nerozumím dosti dobře. Vždyť jde stále o úmrtí, které nastalo z nějakých, obvykle zdravotních příčin, které také souvisejí s ŽP a péčí. Asi jste chtěla psát o pokroku v léčbě rakoviny a oběhového ústrojí.

Jako další z bakalářek používá oblíbenou poradníkovou (ballovu) metodu. V tomto případě autorka uplatnila stejně velké intervaly, což je v pořádku.

V práci je uvedeno velké množství metod analýz úmrtnosti s citacemi až po str. 51. Vlastní autorčiny analýzy se však soustřeďují na nejhrubší ukazatel – na hrubou míru úmrtnosti podle územních jednotek Česka.

Úroveň úmrtnosti v krajích a okresech je velmi ovlivněna věkovou strukturou. V úvodních kapitolách jste psala o metodě standardizace pro odstranění rozdílů věkové struktury. V příloze na konci práce je i návod. Použila jste tuto metodu? Zdá se, že ne. Možná stačilo do mapy kartografickými prostředky navíc znázornit věkovou strukturu a vysvětlovat rozdíly v úmrtnosti také ve vazbě na toto znázornění.

3. Práce s literaturou a dalšími informačními zdroji

(výběr, správná citace, použití, dodržování bibliografických norem)

A	B	C	N
---	---	---	---

V Tabulkách 2, 3, 4 a dalších uvádí autorka střední délky života velmi starých populací. Jde o převzaté údaje a autorka zdroj uvádí, ale dodává „vlastní zpracování“ - co myslí tím vlastním zpracováním? Domnívám se, že jde jen o výběr dat do tabulky.

Literatura obsahuje jen skripta, monografie a webové stránky statistik, žádný vědecký článek, žádná zahraniční literatura (jedna v internetových odkazech). To je problém, který se opakuje.

4. Odborná správnost – znalost problematiky

(prokázání znalosti řešené problematiky, specifické znalosti a schopnost je aplikovat na konkrétní problém)

A	B	C	N
---	---	---	---

Autorka rozumí řešené problematice úmrtnosti. Odkazuje se na přednášky prof. Mládky a na kvalitní české demografické publikace. Úmrtnost podle příčin je ale příliš složitá pro geografa. Jednotlivé nemoci spolu souvisejí, uvede se jedna příčina, ... to nechte medicím.

5. Zhodnocení výsledků, naplnění cílů, aplikovatelnost v praxi

A	B	C	N
---	---	---	---

Práce má dvě části. Asi na 40 stranách jde o kvalitní kompilaci demografické a dlejší literatury o úmrtnosti s komentáři a převzatými daty. Následuje relativně kvalitní analytická část hodnocení nedávného vývoje hrubé míry úmrtnosti v krajích, okresech a SOORP České republiky, bez hlubšího poznání demografických souvislostí.

6. Úroveň jazykového a stylistického zpracování

A	B	C	N
---	---	---	---

Je poměrně dobrá. Chyb je málo, autorka umí psát a texty formulovat. Drobnost – „Kojeneckou úmrtnost považujeme za neobvyklý proces již v prvním roce života.“ - str. 19

7. Formální a grafická úroveň práce

A	B	C	N
---	---	---	---

V mapách je nedobře vypočítána plocha kruhu u počtu zemřelých v krajích. V Jihočeském kraji nemůže být tak malý kruh ve srovnání s krajem Západočeským, podobně v dalších mapách nemohou být tak velké rozdíly v počtu úmrtí mezi krajem Pardubickým, Vysočinou a Jihočeským. Plochy kruhů krajů bylo třeba počítat samostatně. Musí být úměrná počtu zemřelých. Je to základní kartografický prohřešek, který jsme řešili již na diplomovém semináři.

Nevím, jestli je metodicky správné vytvářet věkovou pyramidu současně pro 2 období tak, jak je to v Grafu 1. Dají se sice odečítat jednotlivé věkové skupiny a sledovat rozdíly mezi roky, ale celkový obraz pyramidy je zkreslený.

Provedení Grafů 12 a 13 a interpretace jejich hodnot je poněkud problematičtější. Je to dáno nastavením věkových intervalů, které jsou nestejné, nelze proto sloupce vzájemně srovnávat. Lze jen sledovat vývojové trendy druhů sloupců, a to ještě s rezervou, protože se mění naděje dožití.

Otázky k obhajobě

Viz výše, zde další drobnosti:

Nepsal bych o „historii úmrtnosti“, když se jedná o období 1995 až 2014. Jde o vývoj úmrtnosti v posledních dvaceti letech.

Píšete v souvislosti se sběrem úmrtnostních dat o ČSÚ. Tento úřad ale v terénu data nesbírá – jak to tedy je?

V teoretických a metodických kapitolách jsou velmi pěkné, čisté kompilované texty s doplněním, včetně převzatých dat. Proč ale tak podrobná klasifikace nemocí, vývoje členění úmrtnosti a vývoje člověka. To v analýzách nevyužijete.

Celkové hodnocení práce (výsledná známka není aritmetickým průměrem jednotlivých kritérií hodnocení práce):

A - výborně	B – velmi dobře	C - dobře	N - nevyhověl
-------------	-----------------	-----------	---------------

V Českých Budějovicích dne 13.5.2016

.....

Podpis oponenta bakalářské práce

